

Αποτελεσματική Ανακύκλωση

Παρόλο που τα αστικά απόβλητα αποτελούν λιγότερο από 1/10 από τους συνολικά 2,5 δις τόνους αποβλήτων που παράγονται ετησίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), είναι αρκετά ορατά και πολύπλοκα από τη φύση τους. Οι πλουσιότερες χώρες τείνουν να παράγουν περισσότερα απόβλητα (κατά κεφαλή), ενώ ο τουρισμός συμβάλλει σε υψηλότερα ποσοστά αποβλήτων σε Κύπρο και Μάλτα.

Η μείωση των αποβλήτων και η σωστή επεξεργασία τους κρίνονται απαραίτητες ώστε να μειωθούν οι επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. Η ΕΕ στοχεύει στην πρόληψη για μείωση των αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων και την ανακύκλωση σε συνδυασμό με την χρήση αποβλήτων για την παραγωγή ενέργειας.

Μια επιβλαβέστατη λύση για το περιβάλλον και την υγεία είναι η απλή διάθεση των αποβλήτων μέσω υγειονομικής ταφής. Οι χώρες της βορειοδυτικής Ευρώπης δεν χρησιμοποιούν καθόλου την υγειονομική ταφή των απορριμμάτων τους, ενώ εφαρμόζουν ευρέως τη μέθοδο της αποτέφρωσης σε συνδυασμό με την ανακύκλωση. Ωστόσο, η μέθοδος της υγειονομικής ταφής εξακολουθεί να είναι η πιο διαδεδομένη μέθοδος διάθεσης αποβλήτων σε πολλές νοτιοανατολικές χώρες της Ευρώπης συμπεριλαμβανομένης και της Κύπρου.

Διαχείριση οικιακών αποβλήτων στην Κύπρο

Το ποσοστό της υγειονομικής ταφής των αστικών αποβλήτων στην Κύπρο το 2017 ήταν 82% και το ποσοστό ανακύκλωσης 16% [1].

Ευρωπαϊκοί στόχοι διαχείρισης δημοτικών αποβλήτων

- Ανακύκλωση τουλάχιστον του 65% των δημοτικών αποβλήτων κατά βάρος έως το 2035.
- Μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων κατά 50% της κατά κεφαλήν παγκόσμιας σπατάλης τροφίμων έως το 2030.
- Μείωση των ποσοτήτων δημοτικών αποβλήτων που απορρίπτονται σε χώρους υγειονομικής ταφής στο 10% ή λιγότερο της συνολικής παραγόμενης ποσότητας έως το 2035 [2].

Επεξεργασία αποβλήτων στην Κύπρο και στην Ευρώπη

Οι εγκαταστάσεις ανακύκλωσης στην Κύπρο δεν παράγουν δευτερογενείς πρώτες ύλες παρά μόνο αποθηκεύουν, διαχωρίζουν και δεματοποιούν το υλικό για εξαγωγή. Το μοναδικό υλικό που δεν εξάγεται και ανακυκλώνεται στην Κύπρο είναι το γυαλί συσκευασίας. Όλο το γυαλί συσκευασίας που συλλέγεται χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή τσιμέντου και άλλων δομικών υλικών [2].

Το 2020, οι εξαγωγές αποβλήτων της ΕΕ προς τρίτες χώρες ανήλθαν σε 32,7 εκατομμύρια τόνους. Η πλειονότητα συνιστά σιδηρούχα και μη σιδηρούχα απορρίμματα μετάλλων, απορρίμματα από χαρτί, πλαστικό, ύφασμα, γυαλί [1].

Υπάρχουν λύσεις;

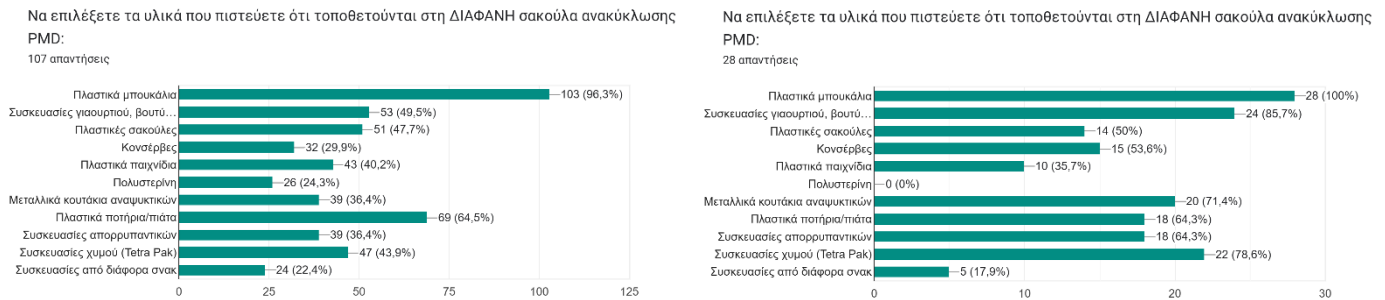
Σύμφωνα με τα παραπάνω δεδομένα έχουμε ακόμα πολλά περιθώρια για να φτάσουμε τους ευρωπαϊκούς στόχους. Πρέπει λοιπόν να συμβάλλουμε όλοι για τη μείωση των απορριμμάτων, όχι μόνο με το να ανακυκλώνουμε αλλά και να ανακυκλώνουμε πιο αποτελεσματικά [3].

Έρευνα του σχολείου μας για την αποτελεσματική ανακύκλωση

Στο σχολείο μας διεξήχθη έρευνα με δύο ερωτηματολόγια, ένα που απευθύνεται στους μαθητές και ένα στους εκπαιδευτικούς. Τα ερωτηματολόγια είχαν ως στόχο την απόκτηση της πραγματικής εικόνας για την ανακύκλωση που γίνεται από μαθητές και ενήλικες και να καταδείξουμε τους τρόπους αποτελεσματικής ανακύκλωσης. Τα ερωτηματολόγια απαντήθηκαν διαδικτυακά συνολικά από 107 μαθητές-τριες και από 28 εκπαιδευτικούς.

Συμπεράσματα

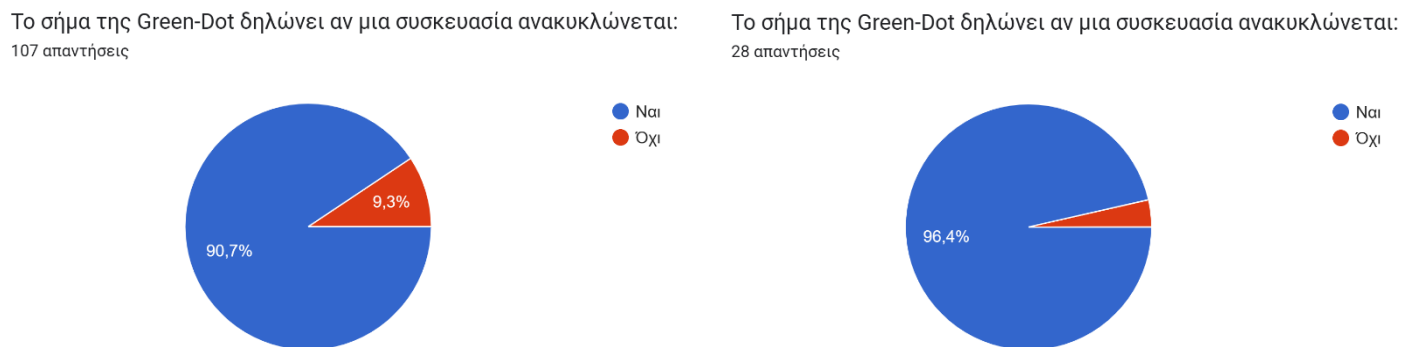
Στην εικόνα 1 παρατηρούμε ότι αρκετοί μαθητές και εκπαιδευτικοί δεν γνωρίζουν τα υλικά που τοποθετούνται στη σακούλα PMD. Αντίστοιχες ερωτήσεις έγιναν για την ανακύκλωση χάρτινων και γυάλινων συσκευασιών και τα αποτελέσματα των απαντήσεων ήταν παρόμοια, που αποδεικνύει ότι υπάρχει έλλειψη ενημέρωσης.

Εικόνα 1. Απαντήσεις μαθητών(αριστερά) και εκπαιδευτικών(δεξιά) για την σωστή ανακύκλωση PMD.

Οι μαθητές και εκπαιδευτικοί ερωτήθηκαν επίσης για τη σχέση τους με τη δημοτική υπηρεσία συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών. Το 34,6% των μαθητών και το 7,1% των εκπαιδευτικών δεν γνωρίζει την ημέρα συλλογής των ανακυκλώσιμων υλικών. Ενώ το 43% των μαθητών και το 10,7% των εκπαιδευτικών κατεβάζει τις σακούλες οποιαδήποτε ημέρα της εβδομάδας. Επίσης το 35,5% των μαθητών και το 7,1% των εκπαιδευτικών πιστεύει ότι δεν πληρώνουν την ανακύκλωση είτε συμμετέχουν σε αυτή είτε όχι.

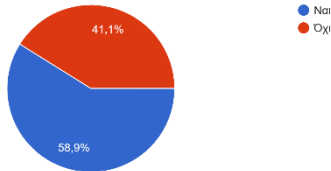
Είναι επίσης εντυπωσιακό πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων έχει άγνοια για την πραγματική σημασία του συμβόλου της Green-Dot, όπως φαίνεται στην εικόνα 2.

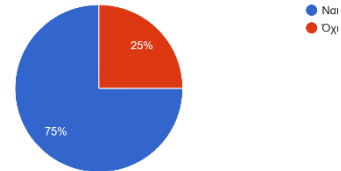
Εικόνα 2. Απαντήσεις μαθητών(αριστερά) και εκπαιδευτικών(δεξιά) για τη σημασία του συμβόλου της Green Dot.

Τέλος, πρέπει να επισημάνουμε ότι το έργο της διαλογής στην πηγή γίνεται ακόμα πιο δύσκολο όταν απαιτούνται επιπλέον διαδικασίες προετοιμασίας (καθαρισμός – ξέπλυμα συσκευασιών) τις οποίες αρκετοί ερωτηθέντες φαίνεται να μην γνωρίζουν, όπως καταδεικνύουν τα αποτελέσματα της εικόνας 3.

Καθαρίζετε/Ξεπλένετε τις συσκευασίες πριν τις τοποθετήσετε στις σακούλες ανακύκλωσης;
107 απαντήσεις

Καθαρίζετε/Ξεπλένετε τις συσκευασίες πριν τις τοποθετήσετε στις σακούλες ανακύκλωσης;
28 απαντήσεις

Εικόνα 3. Απαντήσεις μαθητών(αριστερά) και εκπαιδευτικών(δεξιά) για τη γνώση της σωστής προετοιμασίας.

Προτάσεις για αποτελεσματική ανακύκλωση

Πιστεύουμε ότι είναι επιτακτική η ανάγκη ενημέρωσης των μαθητών/τριών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για τα οφέλη της ανακύκλωσης των οικιακών αποβλήτων, όπως επίσης αναγκαία προβάλλεται και η εκπαίδευσή τους για τη σωστή ανακύκλωση.

Η πολιτεία επίσης θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει διαφημιστικές καμπάνιες. Τα μέσα ενημέρωσης μέσω των διαφημιστικών σποτ μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο να δώσουν κίνητρα στους πολίτες να ανακυκλώνουν, περνώντας μηνύματα που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος με αντίκτυπο την υγεία και τα οικονομικά οφέλη.

Παράλληλα, κάθε δήμος σε συνεργασία με την Green Dot και άλλους φορείς, μπορεί να οργανώνει εκδηλώσεις ενημέρωσης των πολιτών με διάφορους διαγωνισμούς στους οποίους οι δημότες θα έχουν την ευκαιρία να συμμετέχουν ενεργά αποκομίζοντας γνώσεις για την ανακύκλωση με ταυτόχρονη διάχυση των στοιχείων περιβαλλοντικής συνείδησης.

Δεν εξαιρείται από τη διαχείριση των οικιακών αποβλήτων και η ατομική ευθύνη του κάθε πολίτη. Ο καθένας μας έχει την υποχρέωση να ενημερώνεται και να εφαρμόζει όλα τα μέτρα που αφορούν στην ανάπτυξη μιας βιώσιμης και πράσινης κοινωνίας. Η προστασία του περιβάλλοντος και η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής μας θα επιτευχθεί μέσα από τη δημιουργία της έμπρακτης περιβαλλοντικής συνείδησης.

Πρόγραμμα : “Νέοι δημοσιογράφοι για το περιβάλλον”

Μαθητές συγγραφικής/δημοσιογραφικής ομάδας: Σαρταμπάκου Χρυσούλα (Τμήμα Γ3)
Κυριακίδου Χριστίνα (Τμήμα Γ3)
Μιχαήλ Ιωάννης (Τμήμα Γ3)

Επιβλέπουσα Εκπαιδευτικός: Γιαννέλη Σοφία (Φυσικός)

Σχολείο: Γυμνάσιο Αγίου Ιωάννη Κάτω Πολεμιδιών

Πηγές

- [1] ‘Η διαχείριση των αποβλήτων στις χώρες της ΕΕ (γράφημα) | Επικαιρότητα | Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο’, 6 Απρίλιος 2018. <https://www.europarl.europa.eu/news/el/headlines/society/20180328STO00751/i-diacheirisi-ton-apovliton-stis-chores-tis-ee-grafima> (ημερομηνία πρόσβασης 28 Μάρτιος 2023).
- [2] ‘ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - Στρατηγική Διαχείρισης Αποβλήτων’. http://www.moa.gov.cy/moa/environment/environmentnew.nsf/page20_gr/page20_gr?OpenDocument (ημερομηνία πρόσβασης 28 Μάρτιος 2023).
- [3] Γιαννέλη Σοφία, ‘Ορθολογική διαχείριση οικιακών απορριμμάτων για μια βιώσιμη πόλη – για έναν βιώσιμο πλανήτη’. <http://www.elemesos.com/index.php/2018-12-20-09-57-23/item/69018-2022-03-26-18-23-17.html> (ημερομηνία πρόσβασης 28 Μάρτιος 2023).

Λέξεις-κλειδιά: Αποτελεσματική ανακύκλωση, οικιακά απόβλητα